

Valeriuslaan.

Rbsl. 28 jul 1961 no. VIII/23

Adriaan Valerius dichtte in 1626 de bekende "Gedenckklank".

Adriaen of Adrianus Valerius.(c.a. 1575 - 1625)

Nederlands historicus en rederijker.

Sinds 1598 lid van de Veerse Rederijkerskamer "Missus Scholieren".

Bekende liederen: Wilt heden nu treden

Merck toch hoe sterck

O Nederland, letop uw saeck

Valkstraat of Valckstraat

O.R.A.H/Rec.boek 1810/1811

Folio 12 dd 31-3-1810: Arent en Hermanus de Wilde verkopen voor f. 627,= aan Geur Willemzen echtgenoot van Gijsbartha Cornelisse een huis met schuur nr. 439 in de Schoenmakerstraat tussen Bart Petersen en de hoek van de VALKSTRAAT (betreft sectie E nr.505 op de hoek van de Oliestraat)

Kalkbanaal

CRPH min. notitie : de Kalkbanaal bij W. Hoff, S. 10
(in de omgeving van de Schiedamschen dijk)

Valkenstraat (Sectie E-544 en 545) voormalige Oliestraat

Oud Rechterlijk Archief Harderwijk, ORAH inv. 155, folio 388vso, d.d. 12-8-1788.

Voor Van Cooth en Moojen Schepenen compareerden Beert Janzen Louw en Jannetje Simens Ehel: welke bekenden voor zigh en haare Erven in een vaste en stedigen erfkoop te hebben verkogt, en kragt dezes te cederen en transporteren aan en ten ervelijken behoefte van Jan Mulder en Betje Jantsen Ehel: een huis en kamer daar naast en nogh een klein Woningje, staande te zame in de groote Haverstraat op de hoek van de Valkenstraat, zo als 't een en ander bij de Getransporteerdens bewoond word.

Oud Rechterlijk Archief Harderwijk, ORAH inv. 156, folio 161, d.d. 29-10-1793.

Jan Mulder en echtg. Betje Jans verklaren hoe hun huis Groote Haverstraat bij de Groote Poorten Brink, gekocht 12-08-1788 van Beert Louw, door ouderdom is ingestort. Verkopen het voor fl. 30, = met herbouwplicht aan hun zoon Steven Janzen. Hun zoon moet voor hen een huis huren waarin ze de rest van hun leven kunnen wonen en 2 koeien kunnen houden.

Van Alphenstraat. H. 1746 - 1803

Rbsl. 8 nov 1962 nr. X/11

Hiëronymus van Alphen.

Nederlands dichter en aestheticus.

Promiveerde in 1786 tot doctoor in de rechten.

Eerst procureur-generaal bij het Hof ~~kw~~ van Utrecht, daarna pensionaris van Leiden en tenslotte thesaurier-generaal der Unie. Daar hij Oranjegezind was werd hij na de omwenteling van 1795 ontslagen.

In zijn aesthetische studiën streefde hij naar een ~~rexxxix~~ reactie op de uiterst conventionele geest en de zelfgenoegzaamheid die van de Nederlanse poëzie van zijn tijd overheerste.

Grootste bekendheid: Kleine gedichten voor kinderen (1778 - 1782)

Uit zijn "Proeve van liederen en gezangen voor de openbare godsdienst" (1802) gingen veel over naar de Gezangbundel van de N.H. Kerk.

*a. 1^e bundelje nummer, reekelt van P. Schieders
2^e " (1778)
3^e " (1782.*

Harderwijk, 11 augustus 2018

Van Brakellaan.

Raadsbesluit 4 dec 1956 nr. Xr/4a

Loopt van de Van Speycklaan, kruist de Piet Heinlaan, naar De Wittenhagen.

Van der Waalsstraat

Raadsbesluit 8 nov 1962 nr. X/11

Jacqueline Elisabeth van der Waals (Den Haag, 26 juni 1868 – Amsterdam, 29 april 1922) was een Nederlandse dichteres, schrijfster, vertaalster en lerares geschiedenis.

Ze werd geboren als dochter van J.D. van der Waals en Anne Madeleine Smit. J.D. Van der Waals was een wereldberoemd natuurkundige en Nobelprijswinnaar, naar wie de Vanderwaalskrachten zijn genoemd. Hij was zeer gesloten en behalve in zijn gedichten en brieven uitte hij zich moeilijk. Na de dood van zijn vrouw in 1881 bleef hij verslagen achter. Dit legde een schaduw over het gezin; zo bleven de gordijnen van de voorkamer tot 1902 gesloten. In de eerste hoofdstukken van haar roman Noortje Velt beschrijft ze de moeilijkheden die ze met haar vader had. Hij had onder andere moeite zijn dochters als volwassenen te behandelen. Het gezin was bevriend met de familie van prof. P.D. Chantepie de la Saussaye, op wiens buiten ze ook regelmatig hun vakanties doorbrachten.

Een wijdverbreide mythe is dat ze een zwakke gezondheid had. Dit is onjuist, ze beklom bijvoorbeeld met haar broer en zus bergen die normaal alleen met een gids beklommen werden. Ze deed aan pianospelen, verschillende sporten en wandelen en bergbeklimmen, activiteiten die in haar gedichten terugkomen. Daarnaast legde ze een herbarium aan. Ook nam ze deel aan studiegroepen waar ze filosofen als Kierkegaard en Nietzsche besprak. Jacqueline van der Waals doorliep de HBS en studeerde thuis voor de hulpakte voor het onderwijs en de M.O.-akte voor geschiedenis. Ze was lerares in Doorn, Bloemendaal ('t Kopje), Baarn (dameskostschool Erica) en Amsterdam.

In 1918 kwam haar nieuwe bundel Iris uit. Drie jaar later, in 1921, wordt maagkanker bij haar geconstateerd. Ze weigerde pijnstillers. In haar gedichten wordt duidelijk dat ze, juist nu ze weet dat ze binnenkort zal sterven, het leven nog intenser beleeft. Ze komt tot een aanvaarding van het leven en de dood. Vanaf de herfst van 1921 schreef en dicteerde ze, aan bed gebonden, haar twaalf doodsgedichten. Deze verzen worden in het algemeen gezien als haar beste.

Harderwijk, 11 augustus 2018

Van Deyssestraat

Lodewijk van Deysse.

Karel Joan Lodewijk Alberdingk Thijm (Amsterdam, 22 september 1864 – Haarlem, 26 januari 1952), bekend onder het **pseudoniem Lodewijk van Deysse**, was een Nederlandse schrijver.

Schreef veel kritieken en essays over literatuur, toneel- en schilderkunst, bijeengebracht in "Verzamelde Opstellen".

Zijn roman "Een 1 liefde" (1887) werd als "onzedelijk" gebrandmerkt.

Dagboek "Uit het leven van Frank Rozelaar" (1911)

Van Eedenstraat.

Raadsbesluit 28 juli no. VIII/23

Frederik Willem van Eeden (Haarlem, 3 april 1860 – Bussum, 16 juni 1932). Zijn tweede naam Willem wordt zelden gebruikt.

Een Nederlandse schrijver, meest bekend van zijn romans *De kleine Johannes* (1887) en *Van de koele meren des doods* (1900). Als wereldverbeteraar hield hij zich diepgaand bezig met taal- en begripskritiek.

Hij was de zoon van de amateur-plantkundige Frederik Willem van Eeden en groeide op in een milieu waarin kunst en wetenschap een belangrijke rol speelden. In 1878 ging hij medicijnen studeren in Amsterdam. In 1886 promoveerde Van Eeden en vestigde hij zich te Bussum als huisarts, maar hij specialiseerde zich al snel geheel in de psychotherapie. In 1887 stichtte hij met de Goese huisarts Albert van Renterghem een praktijk voor psychoanalyse in Amsterdam, waaruit hij zich na twee jaar weer terugtrok.

Op 15 april 1886 trouwde Frederik van Eeden met Martha van Vloten. Ze kregen twee zoons. Ze scheidten op 29 juli 1907. Over het leven en de dood van zijn zoon Paul, die in 1913 op 24-jarige leeftijd aan tbc overleed, schreef hij het boek *Paul's ontwaken*. Op 21 augustus 1907 hertrouwde hij met Geertruida Woutrina (Truida) Everts (1873-1952), met wie hij eveneens twee zoons kreeg.

Van Galenlaan

Loopt van de Admiraalshof naar De Wittenhagen.

Jan (of Johan) van Galen (Essen, 1604/1605 – Livorno, 23 maart 1653) was een vlootvoogd van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden

Hij werd in 1604 of 1605 geboren in Essen in het Rijnland. Zijn vader stierf al jong en Jan was door geldnood gedwongen om zijn fortuin op zee te zoeken in de Republiek. Hij trad in 1630, kennelijk meteen als kapitein, in dienst bij de “directiekamer van Amsterdam”, de Directie voor Vaart op het Oosten en Noorwegen, een particuliere instantie die de oorlogsvloot moest bijstaan. Hij was op dat moment luitenant-commandeur van een klein schip. Van 1631 tot 1638 voer hij op de konvooidienst in Het Kanaal en de Oostzee. In 1633 viel hij met de Maurits twee Duinkerker kapers en een kaper uit Lübeck aan. Hij veroverde er twee, waarvoor hij een gouden ereketen kreeg. Hij werd in 1635 benoemd tot ordinaris-kapitein, dus in vaste dienst, omdat men bang was dat zo'n bekwaam zeeman anders als kapitein bij een andere marine in dienst zou treden. In 1636 raakte hij voor een paar maanden in Engelse gevangenschap omdat hij een Duinkerker tot in de haven van Helford - nabij Falmouth (Cornwall) - achtervolgde en prijsnam. Na moeizaam diplomatiek overleg werd hij vrijgelaten.

Van Galen behaalde onder meer successen in de Zeeslag bij Duins tegen de Spaans-Portugese vloot (1639) onder commandeur Joris van Cats. Hij werd eerst door Maarten Tromp ingezet als bemiddelaar met de neutrale Engelsen; in de slag zelf deed hij mee aan de aanval op de Santa Tereza, bracht nog een ander galjoen tot zinken en nam er een prijs.

Van Geunslaan. Prof. M. Hoogleraar van 1776 - 1791.

Rbsl. 26 oct 1951 nr. IX/14
Plan Timnegieter

dec. 1953 woningen a/d - in gebruik genomen

M: man Mattheüs van Gens 1735 - 1817; studeerde in Groningen, Leiden, Parijs en Amsterdam, een der bekendste hoogleraren in de geneeskunde, vroedkunde, scheikunde en kruidkunde. professor in Harderwijk 1775-1791. De Staten van Gelderland schonken hem in 1776 het Archiater van Gelderland (eretitel: woonplaats arts van de provincie); vestrok in 1791 naar Utrecht en stierf daar in 1817

Van Ghentlaan

Raadsbesluit van 26 juni 1975 nr. VLL/1 voor "**Van Gendtlaan**"

Bij Raadsbesluit van 28 februari 1985 gewijzigd in "**Van Ghentlaan**".

Naar Willem Joseph baron van Ghent tot Drakenburgh (Winssen, 14 mei 1626 - Slag bij Solebay, 7 juni 1672) was een Nederlands admiraal uit de 17e eeuw. Zijn achternaam wordt ook gegeven als Gendt of Gent.

Hij stond, als adviseur van Johan de Witt, aan de basis van de oprichting, op 10 december 1665, van het Regiment de Marine, de directe voorloper van het Korps Mariniers.

Van Ghent was de eerste commandant, in de rang van kolonel. De Witt stond er echter op dat Van Ghent een marinerang zou aannemen.

Van Goorswegje.

M. : naar de familie van Van 't Gooe ?

1952 wordt gemeentewerken : weg zonder naam noemen maar
een der eerste buurten aldaar

Van Hall-laan.

Floris Adriaan baron Van Hall (1791 - 1866).

Werd in 1842 minister van Justitie en in 1844 minister van Financiën. Stelde wet voor ter verbetering van 's lands financiën, nl. vrijwillige lening van 150 miljoen of gedwongen belasting van $1\frac{1}{2}$ % op bezittingen en gekapitaliseerde inkomsten ad 35 miljoen. ~~De muntwetten werden verbeterd en de zilveren standaard werd aangenomen.~~ De muntwetten werden verbeterd en de zilveren standaard werd aangenomen. Na een verschil van inzicht met de Koning nam hij in 1847 ontslag en werd Minister van Staat. Na het sluiten van de Vrede van Parijs werd hij, met de titel van baron, in de Nederlandse Adelstand opgenomen. In 1860 werd hij wederom minister van financiën.

Van Harenstraat. Willem 1710 - 1768 en Onno Zwier 1711 - 1779

Rbsl. 8 nov 1962 nr. X/11

Onno Zwier van Haren (1711 - 1779)

Nederlands dichter. Studeerde te Franeker en Utrecht. Was burgemeester van Sloten en historieschrijver van Friesland. In 1742 benoemd tot grietman van West-Stellingwerf. Als dichter meest bekend geworden door "De Geuzen" (1769).

Willem van Haren (1710 - 1768)

Studeerde te Franeker en Groningen. Werd in 1728 grietman van Het Bildt.

Van 1740 - 1747 gedeputeerde der Staten-Generaal.

Schreef in 1742 treurspel "Leonidas".

Hij pleegde zelfmoord.

Van Heemskercklaan.

Rbsl. 15 aug 1974 nr. IX/20

Oorspronkelijk heette dit gedeelte, gelegen tussen spoorbaan en de Wittenhagen,
Van Speyklaan.

Jacob van Heemskerck (1567 - 1607)

Ned. zeevaarder en vlootvoogd. Sneuvelde bij Gibraltar.

Jacob van Heemskerck (1567-1607) maakte de tweede en derde reis van Willem Barents. mee op zoek naar een noordelijke doorgang naar Indië. De derde reis liep uit op de bekende overwintering op Nova Zembla in het Behouden Huys. De restanten ervan werden in de reventiger jaren van de vorige eeuw teruggevoerd. De voorwerpen die er nog ^{aangetroffen} ~~gevoerd~~ werden zijn nu te zien in het Rijksmuseum in Amsterdam.

Van Heemskerck overleefde de tocht - Willem Barents stierf op de terugreis - en bevocht daarna nog enkele malen Indië via de route om Kaap de Gode Hoop.

In 1607 nam hij als admiraal de leiding op zich van een grote vloot om Spanje in zijn eigen wateren van te vallen. De slag bij Gibraltar joeg de Spanjaarden zoveel schrik aan dat zij nog vele jaren geen kreupen per schip meer naar ^{de} Nederlanden durfden te zenden. Heemskerck sneuvelde tijdens die slag.

Van Leeuwenhoekstraat

Industrieterrein. Loopt vanaf de Nobelstraat en gaat over in de Zeppelinstraat.

Antoni van Leeuwenhoek (ook: Anthoni, Anthonie, Antonie, Antony, Anthony) (Delft, 24 oktober 1632 – aldaar, 26 augustus 1723) was een Nederlandse handelaar, landmeter, wijnroeiër, glasblazer en microbioloog. Van Leeuwenhoek is vooral bekend door zijn zelfgefabriceerde microscoop en zijn pionierswerk voor de celbiologie en de microbiologie. Vanaf 1674 deed hij vele ontdekkingen die bekend werden door zijn correspondentie met de Royal Society in Londen.

Hij werd geboren te Delft in 1632 als zoon van Philips Antonyszoon, mandenmaker en Margaretha Bel van den Berch die stamde uit een geslacht van bierbrouwers. Op 4 november 1632 werd hij gedoopt als 'Thonis Philipszoon', hij noemde zich van Leeuwenhoek omdat zijn ouderlijk huis in Delft op de hoek naast de Leeuwenpoort stond. Toen hij in 1637 vijf jaar oud was, stierf zijn vader en kort daarna hertrouwde zijn moeder. Tien jaar later overleed zijn stiefvader. Hij ging in Warmond naar school en verbleef bij een oom in Benthuizen.

Vervolgens werd hij in Amsterdam vijf tot zes jaar opgeleid tot kassier en boekhouder bij de Schotse lakenhandelaar William Davidson. Op jonge leeftijd ontwikkelde hij een brede belangstelling voor sterrenkunde, wiskunde, natuurkunde en scheikunde. Hij trouwde met Barbara de Meij en ging met haar in 1653 of 1654 in Delft wonen waar hij een winkel begon in linnen, garen en band. Ze kregen vijf kinderen en in 1666 stierf Barbara. Het verkrijgen van de sinecure van Kamerbewaarder van Heeren Schepenen in 1660 verschafte hem een vast inkomen (een sinecure is een ambt met een salaris of privileges maar zonder wezenlijke verplichtingen).

In 1669 haalde hij het landmeterexamen. Na de dood van Johannes Vermeer in 1675 trad Van Leeuwenhoek op als executeur-testamentair van diens nalatenschap. Hij was vier dagen na Vermeer in dezelfde kerk gedoopt. Vaak wordt verondersteld dat de twee goed bevriend waren. Sommigen opperden zelfs dat de natuurvorser misschien model heeft gestaan voor Vermeers schilderijen De Geograaf en De Astronoom, en dat hij de kunstenaar zou hebben voorzien van lenzen voor diens camera obscura, maar dit is nooit aangetoond.

Van Leeuwenhoek hertrouwde in 1671 met Cornelia Swalmius, telg uit een predikanten-geslacht. De stad Delft benoemde hem in 1679 tot wijnroeiër waarvoor een zekere wiskundige kennis was vereist. In 1694 overleed ook Cornelia, waarna hij alleen achterbleef met zijn dochter Maria - zijn andere kinderen waren reeds overleden.

Van Leeuwenhoek was een vermogende man. Dit blijkt uit het vermogen dat zijn dochter 20 jaar na zijn dood naliet: 90 duizend gulden, maar het blijkt ook uit zijn aankoop in 1666 van een tuin buiten de stad en dat hij in 1681 beschikte over een paard. Op 26 augustus 1723 overleed Antoni van Leeuwenhoek in zijn geboortestad, bijna 91 jaar oud. Volgens de verhalen dicteerde hij op zijn sterfbed een brief aan de Royal Society waarin hij het fladderen van zijn middenrif zo grondig beschreef dat de aandoening de ziekte van Van Leeuwenhoek wordt genoemd. Hij werd op 31 augustus 1723 in de Oude Kerk te Delft begraven

Van Lennepstraat.

Rbsl. 28 jul 1961 no. VIII/23

~~Leefde~~ Jacob van Lennep. Leefde van 1802 - 1868. Geboren te Amsterdam. Bekend schrijver van historische romans.

Nederlands letterkundige. Promoveerde in ~~1823~~ 1824 te Leiden in de rechten. Was Rijksadvocaat.

1853 - 1856 lid Tweede Kamer Sg (conservatieve partij)

Bekende werken: De Roos van Dekama (1836)

De lotgevallen van Ferdinand Huyek (1840)

De lotgevallen van Klaasje Zevenster (1865 - 1866)

Onze voorouders (1838 - 1845)

Van Looystraat

Jacobus (Jac) van Looy (Haarlem, 13 september 1855 – aldaar, 24 februari 1930) was een Nederlands schilder en schrijver.

Van Looy was de zoon van een timmerman. Zijn ouders stierven kort na elkaar en vanaf zijn vijfde jaar groeide hij op als weesjongen in het Haarlemse Gereformeerd Burgerweeshuis aan het Groot Heiligland. In dit gebouw is nu het Frans Hals Museum gevestigd. Hij leerde voor het vak van huis- en rijtuigschilder, maar mocht vanwege zijn talent daarnaast tekenlessen volgen. Hij studeerde aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam, en was bevriend met onder andere Willem Witsen.

In 1884 kreeg hij de prestigieuze Prix de Rome. Daaraan verbonden was een beurs en een rijkstoelage die hem staat stelde om te reizen en ervaring op te doen. Hij diende een voorgescreven route te volgen, klassieke werken te kopiëren en regelmatig schriftelijk verslag uit te brengen. Zo reisde hij van 1885 tot 1886 naar Italië, Spanje en Marokko. Verder schreef hij ook korte verhalen. In Amsterdam huwde hij in 1892 met Titia van Gelder (1860-1940), telg uit het Zaanse geslacht van papiermakers, waarna het paar zich vestigde in Soest. Daar leefde het stel teruggetrokken. Onder de dorpsbewoners die hij schilderde hoorde ook de moeder van de latere Utrechtse beeldhouwer Pieter d'Hont. Zijn opgedane indrukken van overdag werden later gepubliceerd in Feesten. In 1913 verhuisden ze weer naar Haarlem, waar ze hun verder leven bleven wonen.

Vermaarde prozastukken: De dood van mijn poes
De nachtcactus
De Hengelaar

gedicht: De Ar

Van Maerlanthof.

Rbsl. 28 jul 1961 no. VIII/23

Van Maerlantlaan.

Jacob

Rbsl. 28 jul 1961 no. VIII/23

Leefde van 1235 - 1300. Was van geboorte Vlaming. Woonde nabij Den Briel en was in 1266 terug in Brugge als schepenclerc.

Schreef o.m. ridderromans, een rijmbijbel, der Clerken Klage en de Spiegel Historial, bevattende o.a. de geschiedenis der Nederlanden.

Grondlegger der didactische literatuur in Nederland.

Van Noortlaan

Rbsl. 4 dec 1956 nr. XI/4a
Plan Wittenhagen 11

Olivier van Noort (1558 of 1559 - 1627)

Nederlands zeeman en ontdekkingsreiziger.

Olivier van Noort werd in 1558 of 1559 geboren in Utrecht als zoon van Jan van Noort. Over zijn jeugd is weinig bekend, maar zeker is dat hij op zee heeft gevaren. Hij huwde omstreeks 1585 met Margaretha Pietersdochter. Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren. In 1587 was Van Noort herbergier in Rotterdam.

Reis om de wereld

Olivier van Noort is beroemd geworden vanwege de reis die hij van 1598 tot 1601 maakte rond de wereld. Hij zocht daarbij een route naar Indië 'bij zuidwesten om'. De reis verliep via de Straat Magalhães, de Filippijnen, Borneo en de Kaap en werd gefinancierd door zowel Rotterdamse als Amsterdamse geldschieters, verenigd in de 'Magallaanse Compagnie'. Deze handelsonderneming ging later op in de Verenigde Oost-Indische Compagnie. Op 2 juli 1598 vertrok Olivier van Noort met een vloot van vier schepen en in totaal 248 man uit Rotterdam. Van Noort was admiraal en ook Cornelis van Noort, een broer van Olivier, ging mee. Gedurende de reis leed de vloot diverse ontberingen. Schepen vervingen of raakten kwijt en er vonden confrontaties met Spaanse oorlogsschepen plaats. Ook brak er muiterij uit onder aanvoering van de vice-admiraal. (Van Noort liet hem als straf op een onbewoond eiland achter.) Uiteindelijk zeilde Van Noort met het enige overgebleven schip langs de Molukken, Borneo en de Kaap naar de Nederlanden terug. Op 26 augustus 1601 zette hij, met 45 man, weer voet aan wal in Rotterdam.

Vechten tegen de Spanjaarden

Uit handelsoogpunt was de tocht een mislukking. Wel was Van Noort de eerste Nederlander die een reis rond de aarde volbracht. In 1602 nam Van Noort als adviseur van admiraal Obdam deel aan een Engels-Nederlandse expeditie die gericht was tegen Portugal. Na zijn terugkeer nam hij tot 1626 dienst in het leger van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Als kapitein vocht hij tegen de Spanjaarden. Olivier van Noort overleed op 22 februari 1627 in Schoonhoven. Hij liet een bijzonder verslag na van alle belevenissen tijdens zijn wereldreis. In 1880 werd op het Noordereiland een Olivier van Noortstraat benoemd.

Van Schendelstraat.

Rbsl. 28 jul 1961 no. VIII/23

Arthur van Schendel. Leefde van 1874 - 1946. Romanschrijven, o.a. Het Fregatschip
Johanna.

De Waterman

Een Hollandsch drama

Van Speyklaan

Jan Carel Josephus van Speijk (Amsterdam, 31 januari 1802 — Antwerpen, 5 februari 1831) was een Nederlands kanonneerbootcommandant tijdens de Belgische opstand die vaderlandse roem verwierf door deze boot te laten exploderen en zo voorkwam dat zijn schip in de handen van de Belgische opstandelingen kwam.

Van Speijk belandde, toen zijn ouders kort na zijn geboorte waren komen te overlijden, in het Burgerweeshuis in zijn Amsterdam. Hij werd opgeleid om kleermaker te worden, maar werd een autodidact zeevaarder.

1820: stuurmansleerling

1823: adelborst

1827: buitengewoon luitenant ter zee 2e kl.

In 1820 trad hij, na eerder afgewezen te zijn, in dienst bij de Koninklijke Marine. Tussen 1823 en 1825 kreeg hij door zijn optreden in Nederlands-Indië de bijnaam Schrik der Roovers.

Tijdens de Belgische opstand was hij commandant van 's lands gaffelkanonneerboot n° 2, een zeilschip bewapend met 1 kanon. Hij had de opdracht alle schepen van en naar Antwerpen te controleren sinds die stad vanaf begin oktober 1830 zich bij de opstand had aangesloten. Van Speijk nam deel aan het bombardement op Antwerpen op 27 oktober, waarvoor hij werd onderscheiden met het ridderkruis der vierde klasse van de Militaire Willems-Orde.

Op 5 februari 1831 kreeg Van Speijk de opdracht om naar Oosterweel te varen om scheeps-ladingen te controleren, zoals al vele malen eerder die winter. Maar toen dreef zijn schip op de Schelde nabij Fort Sint Laurentius, door een harde noordwestenwind en een slecht functionerend anker, naar de kant, waar een woedende menigte van Antwerpse arbeiders en de militairen van het vrijkorps De Gorter (onder bevel van kapitein Grégoire) op het schip afkwamen. De rol van de militairen bij de bestorming van het schip was echter beperkt. Volgens de Nederlandse fuselier Johannes van Oostendorp was er op dat moment sprake van een wapenstilstand. In zijn ooggetuigenverslag beschrijft hij hoe "het grauw" zonder ondersteuning van de militairen het schip aanvielen. Een aantal van hen zou op zijn schip zijn gesprongen om de vlag te bemachtigen. Hierop zou Van Speijk naar de kajuit zijn gegaan, zogenaamd om de papieren te halen. Door zijn sigaar in een vat met buskruit te steken bracht hij het schip tot ontploffing. Hij zou hierbij de historische laatste woorden hebben gesproken: "...en een infame Brabander worden? Dan liever de lucht in". Een aantal bronnen trekken deze woorden echter in twijfel. Een scheepsjongen die bij hem stond en zijn intenties begreep, waarschuwde nog een paar van zijn maten (waaronder de bootsman en loods) en sprong overboord. Bij de ontploffing kwamen 28 van de 31 bemanningsleden om, onder wie Van Speijk zelf. Het aantal Antwerpenaars dat om het leven kwam is onbekend. Een andere bron spreekt van 3 tot tientallen slachtoffers. Mogelijk is het aantal Antwerpse slachtoffers bewust nooit openbaar gemaakt. Op 9 februari 1831, vier dagen na zijn dood, werd het stoffelijk overschot van Jan van Speijk, een romp zonder ledematen en hoofd, gevonden. Na controle in de citadel van Antwerpen (het lichaam zou zijn herkend aan het lintje van de Willemsorde werd het lichaam vrijgegeven en in een kist met spiritus gestuurd naar Amsterdam.

Een deel van de Van Speyklaan wordt Heemskercklaan.

Vanenburgerhout
Rsbl. 19 december 2002

Varenweg.

Rbsl. 1 mrt 1954 nr. II/21

M.: Hoge Vaan 1486 (Dnr. nr. 473)

Harderwijk, 11 augustus 2018

Veldkamp

Buurt in de wijk Tweelingstad

Veldkersmeen.

Rbsl. 23 apr 1981

Plan Weidewaard.

Veldkerspad.

Rbsl. 23 apr 1981

Plan Weidewaard.

Veldweg.

L 1893, no. 137b: Van den Grintweg van Harderwijk naar Leuvenum genoemd onder no. 1
ligger A, tusschen de perceelen Sectie C no. 382 en Sectie D no.
1358 in Zuidelijke richting tot perceel Sectie C no. 243 tusschen
de perceelen Sectie C no. 212 en Sectie D no. 1348.
De weg loopt over de perceelen Sectie C nos. 240, 242, 346 en 205.
Lengte: 513 m.
Opgaande boomen
De onderhoudsplicht berust bij de eigenaren van de perceelen Sectie
C nos. 382, 327, 328, 206, 207, 208 en 212 gemeenschappelijk.

is wechl. daer van de tegenwoordige Paasloweg.

Harderwijk, 11 augustus 2018

Verkeersweg

Raadsbesluit 11 april 1935 (voorstel Wouters: Mooie Verkeersweg)

Harderwijk, 11 augustus 2018

Verlengde Broeksteeg

Raadsbesluit 14 dec. 1933: vanaf het punt waar de lijn, getrokken vanuit het Noord-Oosten van de begraafplaats in de richting Zuid-Noord, de Broeksteeg snijdt: de Verlengde Broeksteeg.

Victorielaan.

Rbsl. 18 nov 1965 nr. XI/11

Ingetrokken bij rbsl. 15 feb 1979

Vischmarkt.

- L 1893, no. **11**: Van het Schapenhoekje, genoemd onder no. 13 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-195 en 358 in Oost-Zuidoostelijke richting tot perceel Sectie E-1668, tusschen de perceelen Sectie E-105 en 393.
Lengte: 107.5 m.
De goten zijn met klinkers verhard
Lantarenpaal
2 pompen
3 Rijen opgaande boomen (midden op den weg), van 19.5 m. voorblj begin weg tot 6 m. voorbij begin E-143
5 Rijen opgaande boomen (midden op den weg) van 2 m. vóór E-1213 tot 1 m. voorbij E-136

Vischmarkt.

- L 1893, no. **11a**: Van de Vischmarkt, genoemd onder no. 11, ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-105 en 1668 in Oost-Zuidoostelijke richting tot het Zuidwestelijke uiteinde van de Kaatsbaan, genoemd onder no. 7 ligger B, bij den Zuidelijken hoek van perceel Sectie E-1351.
Lengte: 43.5 m.
De goten zijn met klinkers verhard

Vischmarkt.

- L 1893, no. **11b**: Van de Vischmarkt, genoemd onder 11c ligger E, tusschen de perceelen Sectie E-1668 en 94 in Noord-Noordoostelijke richting tot de Vischmarkt, genoemd onder no. 11a ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-1668 en 1833.
Lengte: 27 m.
De goten zijn met klinkers verhard

Vischmarkt.

- L 1893, no. **11c**: Van de Vischmarkt, genoemd onder no. 11 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-1668 en 393 in Oost-Zuidoostelijke richting tot het Noordwestelijke uiteinde van de Groote Marktstraat, genoemd onder no. 19 ligger B, bij den Westelijken hoek van perceel Sectie E-94.
Lengte: 44 m.
Houten goot met ijzeren deksel

Dit plein heette in 1444 "Markt" of Merckt". Na 1600 werd de Noordelijke helft Kjoerenmarkt en de Zuidelijke helft Vischmarkt genoemd. Daaraan dankt ook de Vischpoort zijn naam. Vroeger heette deze de Lage Bruggepoort.
Begin 20e eeuw werd de visafslag op de Vischmarkt opgeheven doch de naam bleef bestaan.

Vitringasingel.

Rbsl. 16 feb 1967 nr. III/12. Deze weg vormt de verbinding tussen de Smeepoortstraat en de Luttekepoortstraat.

M.: Naar E. J. Vitringa (1866-1941) vanaf 1919 in de gemeente naast Koedde de kleine Plantage, waar later huize Westerholt werd. Eigenaar van het landgoed de Frippemaker in Heiden, waar hij veel werklozen te werk stelde. Bestuurder o.a van de Kleinsche Oudheidkamer en commissie van de Stadsfeesten in 1931.

naar A. J. C. Vitringa (Eindhoven 30-1-1860 - Haveligh 20-2-1958)
omgesteld naar de B. u. W. Westerholtingel

Vittepad.

Rbsl. 19 oct. 1972 nr. X/14

Een vitte was een soort factorij, een plaats op de markt. Hier hadden kooplieden bepaalde rechten. Het was ook een stapelplaats van producten.

*M. : Meer de "vitte" op het nu Zweedse schiereiland Skonun.
Een vitte was een afgepand terrein van enkele hectares
was rond 1300 de Hansesche leden naar zijn Handelsrecht
wetten en gewoonten de haringhandel bedroef.*

*Gebr 13 (1910) Nr. 50: Akening van een vitte op
Falster afgedrukt in Hansische Geschichtsblätter
1907 S 440 en 1899 S 92*

Vleeschhouwerssteeg en Enge of Grolsteeg.

L 1893, no. 17: Van de Wolleweversstraat genoemd onder no. 32, ligger B, tusschen de perceelen sectie E nos. 323 en 526 in nagenoeg Noord-Noordoostelijke richting tot de Hoogstraat, genoemd onder no. 21 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E nos. 325 en 519, en vervolgens van die straat tusschen de perceelen Sectie E nos. 381 en 383 in dezelfde richting tot de Vischmarkt, genoemd onder no. 11 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E nos. 375 en 1669.

Lengte: 109.5 m.

Houten goten met ijzeren deksels

2 Schamppalen

*M.: naar het oude ambacht; het werd in Hardewijk reeds
vergeefend rond 1400*

WRAH min. m. 160 zijde van Hooge Straat: Het Vleeschhouwerssteegje

BEWONERS VLEESCHHOUWERSSTEEG CIRCA 1920 (inv. 931 NAH)

1. Pakhuis van mej. Plat
 3. Evangelisatielokaal Chr. Ger. Kerk, later pakhuis
 5. (was C85) Wed. H. Sterken, geb. A. Klaver
Later wed. A. Feijt, geb. J.L.J. Schaftenaar
Later Scholten, Johannes Antonius, 4-4-1923 naar nr. 9
Later J. Boer, 12-7-1924 naar Scheepssingel 8
Later Foppen, Marten van Rechte Oosterwijk, 4-11-1929 naar Oliestraat 22
 7. (was C86) Jan Gerrit Veldhoen, weduwe, geb. Gerritje Foppen
Later Veldhoen Dnatjen (?), 8-11-1930 naar Amsterdam
Later Jacob Cornelis Kraaijenhof, 23-12-1930 van nr. 9, 21-1-1935 naar Zeist
Later Lubbertus Coenraad Kraaijenhof, 18-3-1935 naar Grote Poortstraat 4
Onbewoonbaar verklaard.
 9. (was C84) Klaas Blaauw, naar Hierden G 5 VII
 11. Werkplaats van A.J. Wuestman
 13. Werkplaats van J. Karssen
Lokaal Christelijk Ger. Kerk
-
2. Pakhuis van H. Dirksen
Later H.J. Lanting
 4. Schuur van Schoenmakersstraat 7
 6. Werkplaats K. van Dam, later S. Mulder

IDEM CIRCA 1942 (volgens Thijs Verbeek, werknemer van Wuestman Kantoorboekhandel)

Vanaf de Wolleweverstraat links

Winkel Groen-Aartsen (winkel in handwerken en kleinvak)
W. Van de Vegt
Lubbertus Kraaijenhof
Karssen (leerwaren)
Wuestman magazijn
Christelijk Ger. Kerk

Vanaf Hoogstraat links

Visch (schilder)
Sam Mulder (van Schoenmakersstraat)
Bart Migchelsen (Schoenmakersstraat, zuivelhandel)
Foppen (ijs)
Dirksen (kleermaker, was 1e verdieping)
Aalst, van (kaaswinkel)

Vliepad

Raadsbesluit 17 mei 1973 nr. VI II/18.

Het Vlie of Flie (Fries: Fly) is het water dat Vlieland scheidt van Terschelling.

Rond het jaar 800 waren Vlieland en Terschelling groter dan tegenwoordig. Vlieland strekte zich uit tot voorbij de huidige Afsluitdijk en omvatte ook Eierland (nu een deel van Texel). Het Vlie (destijds Fli of Flehi genoemd) liep door tot in de buurt van Stavoren en vormde de scheiding tussen Vlieland en de vaste wal van West-Friesland aan de westkant en Terschelling en de vaste wal van de huidige provincie Friesland aan de oostkant.

Het Vlie had een belangrijke functie. Het was een goed bevaarbare route van het Flevomeer naar de Noordzee. Waarschijnlijk betekenen de woorden Flevo en Vlie hetzelfde. De Lex Frisionum (Friezenwet) onderscheidde drie verschillende varianten van het Friese recht; het Vlie vormde daarbij de grens tussen de westelijke en de middelste variant.

Vlierburgpad.

Rbsl. 20 sep 1984

Plan "Frankrijk" omgeving Broeklaan.

Pad in het verlengde van de Vlierburgweg.

Vlierburgweg voorheen Boksteeg

Raadsbesluit 23-7-1959 br. VI/13. Oorspronkelijke naam was Boksteeg

Deze weg heette tot 1959 de Boksteeg. Op verzoek van de bewoners werd deze naam gewijzigd in Vlierburgweg naar het huis Vlierburg, dat daar vroeger stond.

Over Veluws Weekblad:

1868: veiling notaris Vitringa:

Een buitenplaats Vlierburg genaamd, gelegen aan de straatweg bij Harderwijk, bestaande uit Herenhuis, Boerenwoning, en verdere getimmerten, tuin, bouwland en houtgewassen. Sectie A nr. 484 t/m 488. Groot 1 bunder, 70 roeden en 50 ellen.

10-8-1883: Overleden op Vlierburg bij Harderwijk: mevr. de weduwe D. Abbink geb. Reijers, oud 88 jaar.

Gids voor Harderwijk 1902 blz. 32

“Wij gaan dezen keer de Luttekepoort uit en volgen den straatweg dien wij reeds kennen tot voorbij het Kerkhof; wij hadden ook de Groote-poort kunnen uitgaan, links afslaan en den zandweg volgen, die nog wel eens de oude Zwolsche heirweg genoemd wordt, en zoo op den Straatweg uitkomen, waar we weldra Vlierburg voorbij wandelen, vroeger een niet onaardig buitentje met grooten tuin, boomgaard en boerderij, thans er eenigszins vervallen uitzierende. We zijn reeds in de bbuurtschap Hierden.

Vogelpad

L 1893, no. 147: Van het Zeesteegje, genoemd onder no. 76 ligger B, bij den Noordwestelijken hoek van perceel Sectie A-526, eerst in nagenoeg Zuid-Zuidwestelijke richting tot den Tuinweg, genoemd onder no. 78 ligger B, bij den Zuidwestelijken hoek van genoemd perceel en vervolgens van dien weg bij den Noordelijken hoek van perceel Sect A-529 in de zelfde richting tot den weg langs de Haven, genoemd onder no. 77 ligger B, tusschen de perceelen Sectie A-560 en 561.

Het voetpad loopt over de perceelen Sectie A-573 en 529.

Lengte: 193 m.

Vogelstraat. 18 nov. 1947

M.: naar het vroege Vogelpad te midden van volkstuinen
in een vogelrijk gebied, waar veel vogelaars hun onwettige
lijndokken gebruiken

Volendampad.

Rbsl. 26 jun 1975 nr. VII/1.

Vollenhovenmeen.

Rbsl. 15 feb 1979

Voltastraat.

Alessandro graaf Volta.(1745 - 1827)

Italiaans natuurkundige. Professor te Como en Padua.

Vond in 1777 de electroscoop uit. Vervaardigde in 1800 de "ruil van Volta"

Voerde in Lombardije de aardappelteelt in.

Zijn naam is vereeuwigd door de eenheid van electr. potentiaalverschil (de volt).

Vondellaan

Raadsbesluit 28 juli 1961 nr. VIII/23

Joost van den Vondel (Keulen, 17 november 1587 – Amsterdam, 5 februari 1679) was een uit Zuid-Nederlandse ouders geboren dichter en toneelschrijver, alsmede handelaar in kousen en suppoost bij de Bank van Lening. Het overgrote deel van zijn leven woonde hij in Amsterdam.

Vondels oeuvre bestaat uit onder meer 33 oorspronkelijke en vertaalde treurspelen, uit leer-, lof- en hekeldichten, en uit vertalingen van klassieke schrijvers. Het Amsterdamse Vondelpark werd naar hem genoemd na de onthulling in 1867 van het Vondelmonument. Zijn bijnamen zijn 'de Keulse zwaan' en 'de prins der dichters'.

Harderwijk, 11 augustus 2018

Vondelpark

Raadsbesluit 19 december 2002

Voorste Wei.

Rbsl. 17 mei 1973 nr. VIII/18.

Vosbergerhout
Rsbl. 19 december 2002

Vrouwestraat of Vrouwenstraat = Kerkstraat.

L 1893, no. 41: Van de Bruggestraat, genoemd onder no. 34, ligger B, tussen de perceelen Sectie E-848 en 1122 in Zuid-Zuidwestelijke richting tot de straat achter de Kerk genoemd onder no. 42 ligger B, tussen de perceelen Sectie E-1443 en 872.

Lengte: 125 m.

Zie Kerkstraat

De Vuldersbrink en St. Annastraatje.

L 1893, no. 29: Van de Groote Poortstraat, genoemd onder no. 20 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E nos. 601 en 1483 in algemeen nagenoeg Zuidwestelijke richting tot het Oordoostelijk uiteinde van de Groote Haverstraat, genoemd onder no. 30 ligger B tusschen perceel Sectie E no. 589 en het Oostelijk uiteinde van de Oliestraat, genoemd onder no. 27 ligger B.

Lengte: 75.5 m.

Lantarenpaal

Pomp

*M.: Maar het ambacht der laken - velders of vellers
Een aantal heijgjes van deze Brink zijn overgebracht
naar het buitenmuseum van het Zuiderses. museum
in Eindhoven*

Uit de no. no. 16 : de Vellers Brink.

De Vulderstraat.

L 1893, no. 26: Van de Schoenmakersstraat, genoemd onder no. 25 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E nos. 1855 en 507 in Oost-Zuidoostelijke richting tot de Vuldersbrink, genoemd onder no. 29 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E nos. 1401 en 1869.

Lengte: 112.5 m.

Houten goot met ijzeren deksel

Steenen schamppaal

Naam ingetrokken bij rbsl. 28 feb 1985.

Vijhestraat

L 1893, no. 36: Van het Noordelijk uiteinde van de Smeepoortstraat, genoemd onder no. 59 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-608 en 1084 in algemeen nagenoeg Noordelijke richting tot de Bruggestraat genoemd onder no. 34 ligger B, tusschen de perceelen Sectie E-183 en 1630.

Lengte: 119 m.

Houten goot met ijzeren deksel

3 Lantarenpalen

Eén der zeer oude straten van de stad, al in 1410 genoemd toe uitgesproken als Vie-straat. Een weg waarlangs het vee van de stadsboeren naar de stadsweiden gedreven werden.

ORAH inv.160 De Vijhestraat is daar waar met gaat van de Smeepoort af tot aan de Hoge Brug.

In de put- en pompregisters (pomp B-3) komt ook de naam Vijselstraat voor, voor het deel vanaf het kerkhof (Kerkplein) tot de Hoge Brug (Bruggestraat). Waarschijnlijk was er toen een apotheek of drogist in die straat.